

erënnere, anerer, wéi op den Dag haut den Oleg Orlow, Matbegrenner vun der ONG Memorial, mat där eng Partie vun eis an der Vergaangenheet vill zesummegeschafft huet, ginn enner fadenscheinegen Argumenter an de Prisong agespaart, an dat fir Joren.

Eng Meuterei am Militär ass nach eng Kéier esou just gutt ausgaangen. Mee wie seet eis dann, dass dat déi nächst Kéier net kéint aneschtens ausgoen? Dofir, jo, de Regimm vun Wladimir Putin huet Angscht an e beweist eigentlech mat all deene schrecklechen Doten do der ganzer Welt, awer och sengen eegene Leit, dass en en Onrechtsstaat ass an dass em net ze trauen ass. An dofir wäerte mir dës Resolutioun selbsterständlech matdroen.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Cruchten. Dann geet d'Wuert un den Här Hansen.

Une voix | Très bien!

M. Christophe Hansen (CSV) | Merci, Här Präsident. Ech mengen, d'Evenementer ëm den Doud vun Nawalny sinn dramatesch. Et ass net déi éischt Attacke, déi et op säi Liewe gouf. Et gouf och schonn Attacke mam Nowitschok. Dat ass, mengen ech, Iech alleguerten en Term. An notamment ass dovunner och eng vun de Konsequenze vun de Symptomer d'Koagulatioun an d'Verstoppe vun de Longen.

Här Kartheiser, wann Dir besser Bescheed wësst wéi déi aner, dat ass natierlech schéi fir Iech, mee ech mengen, mir sollten eis net erlabe ze jugéieren, u wat den Här Nawalny gestuerwen ass.

Den Här Nawalny war eng Persoun, déi de Sacharow-Präis vun Europäesche Parlament krut, well et eng Figur war, déi Symbolik hat fir eng Resistenz, eng Resistenz, déi schikanéiert gouf, eng Resistenz, déi an de Prisong gesat gouf, eng Resistenz, déi brutal futti gemaach gëtt. An den Här Nawalny ass, trotz all deenen Aggressiounen, déi en a sengem Liewe kannt huet – an ech mengen, dat ass dat Wichtigst, dat mer mussen haut hei bedenken –, eng Symbolfigur. Et ass un eis, déi Symbolfigur och dignement ze honoréieren. An dofir kann d'CSV déi heite Resolutioun och ganz kloer ënnerstëtzen.

Et hätt een nach viles méi kënne soen. Et hätt een e ganz Buch kënne schreiwen iwwert den Här Nawalny a seng Resistenz a säi Courage virun allem, an dee Courage ass eppes, wat dramatesch dohannen ënnermauert gëtt. An ech mengen, mir missten och heiansdo e bësse méi Courage hunn. Dofir si mer als CSV honnertprozenteg en ligne mat dëser Resolutioun.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Hansen. Dann huet den Här Cruchten mech nach gefrot, fir eng kuerz Rektifikatioun ze maachen.

M. Yves Cruchten (LSAP) | Jo, merci. Ech hu mer virdrun erlaabt, den Här Kartheiser ze korrigéieren. Ech muss mech awer elo selwer och korrigéieren. Ech hunn nämlech fälschlecherweis den Här Kara-Mursa och scho fir dout erkläert. Deen Här ass awer am Prisong. Ech hunn e bei deene Falschen opgezielt, mee selbsterständlech sinn do ganz vill Leit, déi a Russland enner ganz schlechte Konditiounen als politesch Prisonéier gëllen. An un déi solle mer haut och denken.

M. Claude Wiseler, Président | Merci fir déi Rektifikatioun. Ech ginn net dovunner aus, dass d'Regierung wëllt heizou Stellung huelen. Da géif ech proposéieren, ...

(Brouhaha)

Da géif ech proposéieren, dass mer iwwert dës Resolutioun ofstëmme. Wann ech richtig verstane hunn, kënne mer se à main levée ofstëmme. Ass dat esou?

(Assentiment)

Vote sur la résolution

Wien ass also fir dës Resolutioun? Dee soll d'Hand an d'Luucht hiewen.

Merci.

Dann d'Géigeprouf: Ass een dergéint?

Ass een, dee sech enthält?

Dat ass net de Fall. Dann ass dës Resolutioun à l'unanimité ugeholl.

10.8229 – Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 27 juin 2016 concernant la mise à disposition sur le marché d'équipements radioélectriques

Da komme mer elo zum nächste Punkt vun eiselem Ordre du jour an dat ass de Projet de loi 8348 iwwert d'Hëllef fir Betriber. Nee, pardon. Dat ass de Projet 8229 iwwert d'Bereetstellung vu radioelektrische Geräter um Maart. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht an deemno folgendermoossen opgedeelt: D'Rapportrice huet zéng Minutten, alleguer d'Fraktiounen hu fënnf Minutten an alleguer d'Sensibilitäten och, an duerno huet d'Regierung zéng Minutten. Et hu sech schonn ageschriwwen: d'Madamm Octavie Modert, den Här Georges Engel, den Här Tom Weidig, den Här François Bausch, den Här Sven Clement an den Här Marc Baum. An d'Wuert huet elo d'Rapportrice vun Projet de loi, déi honorabel Madamm Carole Hartmann.

Rapport de la Commission de l'Économie, des PME, de l'Énergie, de l'Espace et du Tourisme

Mme Carole Hartmann (DP), rapportrice | Merci, Här President. Léif alleguer, d'Dränglechkeet, ze handeln a géint de Klimawandel virzegoen, bleift eng vun de grouse gesellschaftleche Responsabilitäten vun eiser Zäit. Méi wéi jeemools virdrun ass et wichtig, déi digital an déi gréng Transitioun virun unzedreien an ons Welt, an domat och ons Zukunft, nohalte ze schützen.

Fir dëst ze fërderen, huet d'Europäesch Unioun mam European Green Deal en éischte Pak u Moosname presentéiert, fir dëst Zil ze erreechen. Eng vun de Mesürene ass an deem Kader beispillsweis, d'Kreeslafwirtschaft auszebauen an d'Nohaltegekeet ze fërderen. An deem Sënn gouf 2022 eng Direktiv deposéiert, déi eng Eenheetlechkeet beim Dispositif de charge, also den Opluedkabelen, vun enge sëllegen elektronischen Apparater um europäesche Marché virschreift.

De Projet de loi, deen ech elo virstellen, betrëfft d'Transpositioun vun dëser Direktiv um nationalen Niveau. Bis haut haten d'Produzente vu mobillen Apparater de Choix, ze bestëmmen, mat wat fir engem System hir Produite solle kënne opgeluede ginn. Dëst huet derzou gefouert, dass et haut eng grouss Unzuel vu verschiddeenen Uschlëss um Marché gëtt. Zousätzlech dozou ass de Marché och fragmentéiert, well verschidde Produzente fir hir Produiten hauseege Systemer fir opzeluede kreéiert hunn, fir eebe just d'Konkurrenz ze limitéieren.

Dës Hellewull u verschidde Kabelen, Adapteren an Apparater huet oft och vill Nodeeler fir de Verbraucher: Mat all neiem Apparat, dee kaf gëtt, fëllt sech doheem och de Kabeltirang. Wann ee sech

ënnerteneen hëllef wëll, ass oft net dee richtige Kabel derbäi, an déi Outilen, déi net méi gebraucht ginn, suergen natierlech fir elektronischen Offall, dee sech mat de Joren accumuliert.

Alles dat soll sech duerch d'Transpositioun vun der europäescher Direktiv änneren, déi den universelle Chargeur vum Typ USB-C fir eng grouss Unzuel vun den elektronischen Apparater virschreift, wéi zum Beispill Tastaturen, Kopfhörer, Handyen, Tabletten oder och Laptops. Dës Mesüre wäerten deemno de Marché vun de Chargeuren harmoniséieren, wouduerch den elektronischen Offall ka limitéiert an d'Ëmwelt nohalte geschützt ginn.

D'Interoperabilität tëschent de Geräter bréngt also eng Rëtsch Virdeeler mat sech: méi Confort fir de Verbraucher, manner Ausgabe beim Akaf a manner elektronischen Offall, sougenannten „Elektroschrott“, dee souwuel schiedlech fir d'Ëmwelt, awer och déi mënschlech Gesondheet ass.

Dës Gesetzesprojet erlaabt et dem Verbraucher awer och, déi verschidde elektronische Apparater ouni de Chargeur ze kafen. Duerch d'Transpositioun vun der Direktiv muss souwuel säitens de Produzente beim Import wéi och bei den Distributeuren kloer Indicationen op der Verpackung vun de Produkte sinn, déi ugin, ob e Chargeur matgelievert gëtt oder net.

De Gros vun de Dispositiounen vum Gesetzesprojet trieden den 28. Dezember dëst Joer a Kraaft, fir d'Lap-toppe gëllt déi nei Regelung ab dem 28. Abrëll 2026.

Här President, léif alleguer, d'Ekonomiekommissioun krut zu dësem Gesetzesprojet dräi Avisen eran. De Staatsrot huet säin Avis de 5. Dezember 2023 eraginn. Vun hinne gouf et keng Oppositioun, mee just eng kleng technesch Reformulatioun. Dës ass an den Amendementer vum Text mat agefloss an am Avis complémentaire vum Staatsrot och guttgeheescht ginn.

D'Chambre de Commerce huet virun allem d'Interoperabilität vun de Chargeuren begréisst an ënnersträicht, dass dës Gesetzesprojet net nëmmen e positiven Impakt op d'Natur an d'Verbraucher wäert hunn, mee och d'Innovatioun an d'Konkurrenz um Marché wäert fërderen.

D'Chambre de Commerce hat allerdéngs Bedenken, wat d'Vepflichtung vun de Produzenten, den Importateuren an d'Distributeuren ugeet, fir unzeginn, ob e Produit beim Verkaf de respektive Kabel beinhalt. Dëst géif nämlech hinnen no eng zousätzlech Charge fir den Distributeur duerstellen.

Och hätt sech d'Chambre de Commerce gewënscht, dass prezisiéiert géif, dass d'Distributeuren trotzdeem d'Recht hätten, hir Produiten, wou e Chargeur mat derbäi ass, weider ze verkafen am Fall, wou déi ouni Chargeuren temporairement net disponibel wäeren.

D'Chambre de Métiers hat weider keng Observatiounen zum Gesetzesprojet. Si ënnerstëtzen den Text a betounen, dass dës d'Empreinte environnementale vum Numérique wäert reduzéieren an d'Liewe vun de Verbraucher an den Handwerker wäert vereinfachen.

Fir weider Detailler zum Fong an och den Avisen verweisen ech op mäi schrëftleche Rapport. An ech géif heimadder och den Accord vun der Demokratescher Partei ginn. Merci.

Une voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Ech soen der Madamm Hartmann villmools Merci fir hire schrëftlechen a fir hire mëndlechen Rapport.

An d'Wuert huet elo déi éischt ageschriwwen Riednerin, dat ass d'Madamm Octavie Modert. Madamm Modert.

Discussion générale

Mme Octavie Modert (CSV) | Merci der Rapporterin. Här President, Dir Dammen an Dir Hären, dat hei ass e Gesetzesprojekt am Sënn vun der Kreeslafwirtschaft an e Beispill, wou méi Europa gutt an néideg ass, well mir sinn alleguer frou, e bësse manner Kabelsalat doheem mussen ze hunn, mee a bei engem neie mobile Smartapparat nach deem ale Stécker benotzen ze kënnen, amplaz datt den Hiersteller eng aner Zort vun net méi kompatibelen Ladestecker imposéiert.

D'Direktiv huet hei zwar kleng, awer sënnavoll ugefaangen an näischt verhënnert jo, an Zukunft méi wäit ze goe bei gemeinsame Standarder vu Kabelen a Kompanie. Mat deem Text fir d'Obligatioun vun engem universalen USB-Ladestecker duerch d'EU gi mir och e Stéck a Richtung manner Gaspillage a Verschwendung, manner Elektroschrott, manner Wegwerfgesellschaft, well och wa Lëtzebuerg a seng Nopeschlänner wäit iwwert de weltwäite 17,5 % vu Recyclage respektiv Asammele vun elektronischen an elektreschen Ekipementen leien, sou leie mer dach awer bei knapps 50 % elei an eise Géigenden, wou also och nach ka méi verhënnert ginn.

Dofir begréisst d'CSV dësen Text an ech ginn och der CSV-Fraktioun hiren Accord derzou. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Modert. Dann ass d'Wuert fir den Här Georges Engel.

M. Georges Engel (LSAP) | Jo, merci, Här President. Merci och fir dee gudden Rapport. Mir hunn effektiv, wa mer haut reesen, vill Adapteren, vill Kabele mat an eisem Gepäck, fir déi eenzel Apparater opzelueden. Dat ass en zimmlechen groussen Kabelsalat, wéi d'Madamm Modert elo och richteg gesot huet. An da lande se iergendzwochen an enger Këscht, a wann ee se da brauch, da fënnt ee se net méi erëm. An dofir ass dat heiten eng gudd Saach, fir sech hei op vill manner Elektroschrott ze eenegen, vill manner Verschwendung vu Ressourcen an dann natierlech och vill manner Kabelkuddelmuddel. An dofir si mir natierlech fir dës Direktiv a mir wäerten dës Gesetzesprojekt och stëmmen.

Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Engel. Nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här Tom Weidig. Här Weidig.

M. Tom Weidig (ADR) | Jo, also mir wäerten och dee Projet de loi do matstëmmen. Mir kennen all dee Kabelchaos an et ass wierklech vill Verschwendung vu Ressourcen. Dofir mengen ech, jo, datt et ganz gudd ass, datt mer do ee Standard imposéieren.

Mir wëllen awer eng kleng Warnung aussprieche géint d'Micromanagement vun der Ekonomik. Mir sollten dat wierklech nëmmen an exceptionnelle Fäll maachen. Mir hu leider oft EU-Direktiven, déi onnéideg sinn an déi extreem zentralistesche sinn an déi och der Ekonomik schueden an och der Innovatioun. Mir denken do un de Verbrennerverbuert zum Beispill.

Do ass et wierklech wichteg: Wann den E-Auto esou extreem gudd ass, da wäert e sech och ganz aleng duerchsetzen. Wa mer mussen e Verbuert maachen, wa mer mussen Subventiounen maachen, dann ass dat dee beschte Beweis, datt en nach net massentauglech ass.

Duerfir, mir begrëssen den heite Projet de loi. An exceptionnelle Fäll ass et wierklech sënnavoll, mee mir mussen oppassen, awer net ze vill Zentralismus ..., an datt dat net ze vill iwwerhand hält.

Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Weidig. An dann ass d'Wuert elo fir den Här François Bausch.

M. François Bausch (déi gréng) | Merci, Här President. Ech wollt der Madamm Rapportrice Merci soe fir hire gudden schrëftlechen a mündlechen Rapport a matdeelen, dass mer selbstverständlech fir dës Projet stëmmen.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Bausch. Den Här Clement huet d'Wuert.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, laang Joren huet dat heite gedauert, fir sech op EU-Niveau endlech eens ze ginn, datt déi Kabelsalat da Geschicht ass. Mee de staarke Lobbying huet dann awer derfir gesuergt, datt dës Mesur eréischt elo kënnt.

(Interruption)

An elo ass et vläicht e bësse spéit, well vill Produzenten setze méttlerweil éischter op de Wireless Charging, setzen also dorobber, datt d'Luedkabelen ...

(Brouhaha et coups de cloche de la présidence)

... ëmmer manner benotzt ginn. An och dann, wann dat heiten elo kënnt, huet zum Beispill e groussen Laptops-, Handys- an Tabletsfournisseur, deem no engem Uebst benannt ass, ugekënnegt, si géifen d'Luede vun den Apparater iwwer net vun hinne zertifizéiert Kabelen einfach emol drosselen. Dat heescht, wann een da mat deem neie Standard wëllt lueden, da geet et méi lues, wéi wann een de Kabel keeft, wou dann dat Uebst drop ass. Och do muss ee sech dann d'Fro stellen, ob dat dann nach wierklech am Interêt vun deem heiten Text ass. Dës natierlech just, fir datt d'Leit weider hir Kabele kafen!

Dat ass ze bedauern, well déi 11.000 Tonnen Elektroschrott hätt een éischter kënnen aspueren a virun allem hätt een och kënnen derfir suergen, datt se wierklech agespuert géife ginn. A sollt de Produzent probéieren, dës Reegelen ze ëmgoen, dann hätte mer an eisen Aen och vill méi streng Strofe misse virgesinn, net e kleng Klappe op d'Fanger. Mir hu bei aneren europäeschen Texter gewisen, datt ee ka mat sensibelen Strofen derfir suergen, datt d'Fournisseure sech un d'Gesetz halen.

Mir dierfen net riskéieren, datt et hei nach e weidere Schratt a Richtung Ressourcëverschwendung amplaz Ressourcëschonung geet!

An, Här President, ech komme ganz kuerz nach op dee Lobbying zrëck, deem ech ugeschwat hunn. Mir sinn der Meinung, datt d'EU-Institutiounen sech hei dréngend e méi strenge Kader hätte misse ginn. Net eréischt säit der Katar-Gate-Affär ass kloer, datt de Lobbyismus vis-à-vis vun EU-Beamten a Mandatairen immens zougeholl huet.

Fir den demokratesche Prozess ze schützen an d'Entscheidung méi transparent ze maachen, bräicht een u sech – a grad bei deem heiten Dossier gesäit een et exzellent! –, datt déi Aktivitéiten méi transparent an oppe sinn. Zum Beispill e „legislative footprint“, wou all Dokument, wat iergendwéi am Kader vun deenen Diskussiounen publizéiert gouf, transmettéiert gouf, och verëffentlecht gëtt, fir datt sech eeben d'Zivilgesellschaft kann e Bild dervu maachen, wien dann hei probéiert huet, déi Standarden ze verwässere respektiv Zäit ze gewannen.

All Bierger muss d'Recht hunn ze verstoen, wéi esou komplexen Texter zustane kommen, well dat heiten ass jo elo dee leschten Akt vun engem ganzen, u sech muss ee bal scho soen Drama. Et huet ugefaange mat ganz gudden Intentiounen an et hält op mat enger Transpositioun, déi a mengen Aen ze wënschen

iwwerreg léisst, well se eebe grad keng Zänn huet, fir sech géint Abusen ze verteidigen.

Dat gesot, ass dat heiten e wichtegen Schratt. E kënnt an eisen Aen awer ze spéit an en ass net konsequent genuch. Nichtsdestotz, och kleng Schrëtt soll ee belounen, an duerfir gi mir eisen Accord.

Ech soen Iech Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Clement. Dann huet elo d'Wuert: den Här Marc Baum.

M. Marc Baum (déi Lénk) | Merci, Här President. Ech ka mech ganz kuerz faassen: Endlech manner Elektroschrott, endlech méi Interoperabilitéit vun elektreschen Geräter an endlech eng realistesch Chance, datt och ee mir vläicht eng Kéier e Stecker léine kann. Mir stëmmen dat hei mat.

(Hilarité)

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Baum.

Här Minister, Dir hutt d'Wuert.

Prise de position du Gouvernement

M. Lex Delles, Ministre de l'Économie, des PME, de l'Énergie et du Tourisme | Merci villmools. A grad dofir ass et gutt – fir dass den Här Baum da keen eidel Handy méi hei huet –, dass mer dann a ganz Europa kënnen een eenzegen Handykabel hunn. Dofir ass et wichteg, dass déi Direktiv hei ëmgesat gëtt.

Ech mengen, et ass schonn ugeschwat ginn: Mat där Direktiv kann een an engem Joer ronn 11.000 Tonne Knascht verhënneren! Ech wëll op dëser Plaz, ech hat et bal vergiess, dem Här Weidig awer nach felicitéieren fir den Tour, deem e vum Auto op de Chargeur gemaach krut. Also, dat ass ganz gudd, mee hei gesäit een, ...

(Interruption)

... wéi wichteg Europa ass, datt mer et fäerdegrëngen, 11.000 Tonnen Elektroschrott ze verhënneren. An d'nämmlecht awer och, datt mer ronn 250 Millioune annuell aspuere fir d'Leit, déi sech déi Kabele kafen, wou onnëtz Sue verbëtzt gi si fir näischt.

Et gesäit een also, dass mer hei op där enger Säit Stroum kréie fir den Här Baum, an där anerer Säit fir d'Ëmwelt eppes maachen an en plus och nach eppes fir de Portmonni maachen. Do gesäit een, dass Europa awer wichteg ass an dass et wichteg ass, dass déi Direktiv hei esou kann ëmgesat ginn.

Ech soen Iech Merci.

Une voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Ech soen dem Här Minister villmools Merci. Domat ass d'Diskussioun dann elo ofgeschloss.

A mir kommen zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8229. Den Text steet am Document parlementaire 8229⁶.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8229 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt elo un. De Quorum ass erreicht. De Vote par procuration. An da Fin du vote.

D'Resultat ass: Jo-Stëmmen: 60. Domat ass de Projet de loi da mat 60 Stëmmen géint keng Enthaltung a keng Géigestëmm ugeholl.

Ont voté oui: Mmes Diane Aehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach (par M. Laurent Mosar), Emile Eicher (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Félix Eischen, Paul Galles, Christophe Hansen, Max Hengel, Mme Françoise Kemp, M. Marc Lies, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Marc Spautz, Charel

Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen (par M. Fernand Etgen), MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusty Graas (par Mme Carole Hartmann), Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par M. Gilles Baum) et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana (par Mme Taina Bofferding), Mmes Taina Bofferding, Liz Braz (par Mme Paulette Lenert), Francine Closener (par M. Georges Engel), M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Paulette Lenert ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

MM. François Bausch, Meris Sehovic (par M. François Bausch), Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement, Marc Goergen et Ben Polidori (par M. Sven Clement) ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

11. 8348 – Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 15 juillet 2022 visant à mettre en place un régime d'aides aux entreprises particulièrement touchées par la hausse des prix de l'énergie causée par l'agression de la Russie contre l'Ukraine

Mir kommen elo zum Projet de loi 8348 iwwert d'Hëllef fir Betriber, déi besonnesch vun der Energie-deierecht betraff sinn, déi duerch d'Aggressioun vu Russland géint d'Ukrain verursaacht ass. D'Riedezäit ass och hei nom Basismodell festgeluecht an deemno follgendermoossen opgedelt: D'Rapportrice huet zéng Minutten, alleguer d'Fraktiounen an d'Sensibilitäten hu fénnef Minutten an d'Regierung huet zéng Minutten. Et hu sech schonn ageschriwwen: d'Madamm Octavie Modert, den Här Georges Engel, den Här Tom Weidig, den Här François Bausch, den Här Sven Clement an den Här Marc Baum. An elo huet d'Wuert d'Madamm Rapportrice Carole Hartmann.

Rapport de la Commission de l'Économie, des PME, de l'Énergie, de l'Espace et du Tourisme

Mme Carole Hartmann (DP), rapportrice | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, mir hunn et virdrun ugeschwat: Déi russesch Invasioun an der Ukrain ass viru ronn zwee Joer ugaangen. Eng vun de gréissere Konsequenze vun dësem tragesche Krich ass d'Energiekris an Europa, déi d'Stéit, awer och eis Betriber ganz staark getraff huet.

D'Europäesch Kommissioun huet 2022 den Encadrement temporaire de crise et de transition lancéiert. D'Zil heivunner ass, d'Ekonomie an déi gréng Transitioun ze ënnerstëtzen.

An deem Kader hu mir op nationalem Niveau 2022 Energiemesüeren an place gesat, fir d'Entreprises hei am Land ze ënnerstëtzen. Haut bleift d'Entwécklung vun de Präisser um Energiemarché, déi vum geopolitische Kontext ofhänkt, onsécher an och onprevisibel.

Dëse Gesetzesprojet huet also als Zil, de finanziellen Impakt op d'Betriber, ausgeléist duerch d'Schwankunge vun den Energiepräisser, ze limitéieren. Fir ze verhënneren, dass d'Entreprisë mat enger iwwerraschender Hausse vun hire variablen Käschten an doduerch och hiren operationelle Käschte konfrontéiert ginn, wat zu enger Perte vun der Kompetitivitéit féiert, mussen mir se och weiderhin ënnerstëtzen.

Eng grouss Unzuel vu Lëtzebuurger Entreprises huet am Joer 2022 Energiekontrakter op e puer Joer ënnerschriwwen, fir potenziell an zukünfteg Fluktuatione vun den Energiepräisser ze verhënneren. Mee zu deem Zäitpunkt waren d'Energiepräisser nach immens héich, wat heescht, dass dës Betriber haut net vun der Chute vun den Energiepräisser profitéieren kënnen, éier dann d'Kontrakter am Laf vun dësem Joer auslafen.

Am November 2023 huet d'Europäesch Kommissioun Amendementer zum Encadrement temporaire de crise et de transition ugeholl, fir d'Betriber weiderhin ze ënnerstëtzen. Dëst erlaabt et de Memberstaaten, d'Energiemesüre fir d'Entreprises ze verlängeren.

An dësem Sënn ass d'Zil vun dësem Gesetzesprojet, deen ech Iech elo presentéieren, d'Durée vu bestëmmten Energiemesüeren ëm weider sechs Méint, dat heescht, bis zum 30. Juni dëst Joer, ze verlängeren. Soss wieren dës Mesüeren d'lescht Joer Enn des Joers ofgelaf. Dëst gëllt fir d'Hëllef, déi d'Käschten, déi duerch d'Benotze vum Gas, der Elektrizitéit, awer och duerch d'Benotze vun Elektrizitéitsreseauen ufalen, decken.

Et ass och virgesinn, d'Aidë fir d'Fraise vum Gas, der Elektrizitéit an den Heiz- a Killkäschte vun den energieintensiven Entreprises ze decken. D'Produzente vun Hëtzt a Biogas oder d'Exploitante vu Fernwärmereseau kënnen och vun der Extensioun vun den Energiemesüre vu sechs Méint profitéieren.

Ausserdeem gouf den Delai, fir eng Demande d'aide ze maachen, bis den 20. Mee verlängert. Fir energieintensiv Entreprisë kann d'Demande souguer bis den 30. September dëst Joer agereecht ginn. Vu datt et manner Demandë gouf fir d'finanziell Hëllef, déi d'Käschte vum Masutt decke sollen, gouf dës Mesür par contre net verlängert.

De Gesetzesprojet gesäit ausserdeem och nach vir, de Plaffong fir eng Rei Energiemesüeren ze erhéien. Dëst gëllt fir all d'Mesüeren, déi verlängert gi sinn, ausser fir déi, déi energieintensiv Entreprisë betreffen. Méi konkret heescht dat, dass de Plaffong vun 2 Milliounen op 2,25 Milliounen Euro pro Groupe d'entreprises eropgesat gëtt.

Léif Kolleeginnen a Kolleegen, d'Ekonomiekommissioun krut zu dësem Gesetzesprojet véier Avisen eran. De Staatsrot huet a sengem Avis weeder formell Oppositionen nach Observatiounen zu den Ännerungen aus dem Projet gehat. Virun allem huet en awer eng Rei legistesche Remarque gehat.

Den Avis vun der Chambre de Commerce, dee begréisst d'Verlängerung vun den Hëllef fir d'Betriber, déi speziell vun den Energiehaussé betraff sinn.

D'Chambre des Métiers huet an hirem Avis och keng Observatiounen eragin an ënnerstëtzt dëse Projet de loi voll a ganz.

D'Chambre des Salariés par contre huet zwar hiren Accord ginn zum Gesetzesprojet, bedenkt awer, d'Aiden hätte missen u sozial Kritikare gebonne ginn an dass den Afloss op d'Staatsfinanzen hei net onbedéngt déi maximal Enveloppe, déi virgesi war, beusprocht hätt.

Fir weider Detailler verweisen ech op mäi schrëftleche Rapport an ech géif dann och zu dësem Projet de loi d'Zoustëmmung vun der Demokratescher Partei ginn.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Ech soen der Madamm Rapportrice villmools Merci fir hire schrëftlechen a mündlechen Rapport.

An d'Wuert huet elo déi éischt ageschriwwene Riednerin, d'Madamm Octavie Modert.

Discussion générale

Mme Octavie Modert (CSV) | Jo, merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, elo grad virdrun hu mer heibannen dru geduecht, dass virun zwee Joer déi russesch Attack op d'Ukrain ugaangen ass. An domadder sinn Energieversuergung an Energiepräisser och e Problem ginn. Och dat hei Gesetz fousst op engem coordonéierte Virgoen an a vun der Unioun. Et ass déi sechste Verlängerung vum Gesetz vum Juli 2022, zu där d'CSV-Fraktioun och nees hiren Accord gëtt.

Mir wëlle jo nach Produktioun an Industrie zu Lëtzebuerg behalen an déi sinn natierlech méi energieintensiv wéi bei Dëngschtleeschungsfirmen. Se sinn och dacks méi aarbechtskräftenintensiv. A sou wéi de Marc Spautz scho bei de Virleefergesetzer gesot huet: Et ass eis wichteg, heimadder och do dee Moment den Emploi ze stäerken. D'Moossnam hëlleft och, d'Inflatioun fir déi Zäit méi déif ze halen. D'Gesetz zielt fir sechs Méint a bréngt e Level-Playingfield an der Unioun. An op deem Niveau muss och gekuckt ginn, wéi een Erfolleg dës Initiativ duerno kréie wäert.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Modert. Den nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här Georges Engel.

M. Georges Engel (LSAP) | Jo, merci, Här President. Et ass wichteg a Krisenzäiten, eis Entreprises ze ënnerstëtzen an hinnen déi Hëllef zoukommen ze loosse, déi se brauchen, fir och kompetitiv ze sinn. Hei ass jo eng Verlängerung vu Mesüeren, déi schonn an der viregter Regierung beschloss goufen.

Et weist awer och, dass mer e ganz komplexe Marché hei hunn, dee schwéier och heiansdo ze verstoen ass. Wa mer nämlech virdrun d'Fro vum Mars Di Bartolomeo gelauschtert hunn, dass d'Energiepräisser am Ganzen immens déif si par rapport zu de Jore virdrun, da kéint ee sech elo d'Fro stellen, firwat mer haut hei nach Hëllef fir d'Entreprises hei stëmmen. Mee de Marché ass sou komplex, dass een dat schonn akaaft huet bei Präisser, déi déi Zäit ganz héich waren. A fir elo kënnen kompetitiv ze bleiwen, brauche mer déi Hëllef hei.

Effektiv kann ee sech och d'Fro stellen, firwat déi Aiden hei vun den Entreprises nëmme bedéngt benotzt ginn. Dat huet d'CSL an hirem Avis och gesot. Vläch kann de Minister eis och do erklären, firwat dat esou ass, wéi eng Grënn et dofir gëtt.

Trotz allem wäerte mir als LSAP deen heite Projet mat Sécherheet stëmmen. An an Zäite vun Onsécherheet ass dat e wichteg Zeeche fir eis Entreprises. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Engel. Elo ass d'Wuert fir den Här Tom Weidig. Här Weidig.

M. Tom Weidig (ADR) | Jo, mir wäerten dëse Projet de loi och matstëmmen. Et ass ganz wichteg, dass mer eisen Entreprises eng Stäip ginn. Wat ech awer wëll soen, ass: Ech mengen, dass et faktesch falsch ass, fir einfach ze soen, dass déi Präishausse do aleng vun